

povstal z pozemku čk. 853/3, jsou dva různé pozemky toliko omylem stejně označené.

Šetřením posud konaným nebylo zjištěno, že možnost tato jest vyloučena a že týž pozemek čk. 853/14 jest zapsán v obou knihovních vložkách. Z usnesení zemského soudu z dne 15. ledna 1914 jde sice na jevo, že pozemek č. kat. 853/14 povstal z pozemku č. kat. 853/3 a v usnesení okresního soudu ze dne 3. října 1908 není při rozdělení parcely č. kat. 853/1 uveden dílec č. kat. 853/14, nebylo však dosud zjištěno, zdali tato parcela čk. 853/14 na knihovní mapě okresního soudu a na mapě desk zemských stejně jest zakreslena a zdali v reálním rejstříku okresního soudu jednou nebo dvakrát jest zapsána. Dlužno tedy šetření především v tomto směru doplniti a nahlédnutím v dotčené plány a soudní mapy zjistiti, zda parcela tato povstala z pozemku č. k. 853/3. Bude-li takto námitka odpůrců opravu knihovních navrhuje obce vyvrácena, sluší zástupce jejich vyslechnouti o tom, zdali s návrhem na opravu souhlasí neb jaké další námitky snad činí, a dlužno po případném dalším šetření o návrhu znovu rozhodnouti.

V těchto směrech jest posavadní řízení, jímž se má zjistiti, zdali je tu skutečná chyba v knihovním zápisu, neúplné, pročť byl bezdůvodný rekurs zamítnut.

Bylo-li manželství rozvedeno z viny obou manželů, nelze manželce ani prozatímně cestou opatření dle §u 382, č. 8 ex. ř. povoliti výživné, jelikož toto předpokládá nárok zákonem zásadně uznaný, jakého tu ale není.

Rozsudkem ze dne 18. září 1918 G IV 57/18 bylo manželství Karla a Marie X. právoplatně rozvedeno z viny obou manželů.

Marie X. podavši dne 1. dubna 1919 pod č. Cg IV 156/19 žalobu na Karla X. o placení alimentů v obnosu 800 K měsíčně, učinila návrh po rozumu § 382, č. 8 ex. ř., aby manželu jejímu uloženo bylo prozatím až do právoplatného vyřízení sporu toho platiti jí výživné ve výši žalobou požadované.

Zemský soud v Praze určil prozatímní výživné, jež žalovaný manžel žalující manželce (prozatím) platiti má, částkou 300 K měsíčně.

Rekursu žalovaného vrchní zemský soud v Praze vyhověl a usnesení soudu prvního v ten rozum změnil, že se návrh Marie X. na povolení prozatímního opatření zamítá.

Odůvodnění: Rozsudkem zemského soudu v Praze ze dne 18. září 1918 bylo právoplatně uznáno, že manželství mezi Karlem a Marií X. se rozvádí z viny obou manželů. Podle dvorního dekretu ze 4. května 1841 č. 531 sb. z. s. nepřislouší manželce z viny obou stran rozvedené zpravidla žádný nárok na slušnou výživu a zůstaveno jest pouze soudci, aby na její žádost od případu k případu přihlížejíce ke všem poměrům a k důvodům slušnosti, výjimečně přiměl manžela k tomu, aby poskytoval své manželce slušnou výživu. Právo navrhovatelky na slušnou výživu v §u 91, obč. z. stanovené tedy vzhledem k ustanovení dotčeného dvor. dekretu rozsudkem ze dne 18. září 1918 zamiklo. Z § 91, obč. z. tudíž oprávněnost návrhu na zatímní alimentaci odvozovati nelze a ani §§ 108, a 117, obč. z. nemají zde místa, poněvadž spor o rozvod jest již skončen. Otázku pak, zdali tu jsou podmínky pro poskytnutí výživy dle citovaného dvor. dekretu nelze, a to ani provisorně řešiti v řízení dle §u 381, a násl. ex. ř., poněvadž by se tím předbíhal o rozhodnutí sporu zahájeného mezi stranami pro placení výživného.

Neprávem tedy vyhověno bylo návrhu Marie X. na povolení prozatímního opatření dle § 382, č. 8 ex. ř. i slušelo proto vyhověti rekursu Karla X. a změnou v odpor vzatého usnesení návrh tento zamítnouti.

Nejvyšší soud v usnesení ze dne 3. září 1919 R I 339/19 dovolacímu rekursu manželčině nevyhověl.

Důvody: Bylo-li manželství rozvedeno též z viny manželčiny, nepřislouší této dle zákona nárok na placení výživného. To plyne jasně z ustanovení §u 1264, obč. z. (posl. věty) a z úvodní věty dv. dekr. ze dne 4. května 1841 č. 531 sb. z. s. Mluví-li zmíněný dvorní dekret dále o tom, že manželce, jejíž manželství bylo z viny obou manželů rozvedeno, může soudce přes to k žádosti (nikoli žalobě) její přiknouti slušné výživné, pak nejde zde o nárok zákonný, nýbrž soudcovskému uvážení jest zde pouze ponecháno, zdali v jednotlivém případě, přihlížejíce ku zvláštním okolnostem jeho (stupni viny obou manželů a majetkovým poměrům jejich) nemluví důvodů slušnosti proto, aby rozvedené manželce přiznáno bylo výživné.

Ježto v daném případě manželství bylo rozvedeno z viny obou manželů, nemá manželka zákonného nároku na placení výživného a nemůže se domáhati zajištění jeho prozatímním opatřením ve smyslu § 381, a násl. ex. ř., kteréž předpokládá, že se tvrdí a osvědčí nárok zákonem zásadně uznaný. Proto nelze se dovolávatí též ustanovení §u 382, č. 8 ex. ř., které má na zřeteli platný aneb ve sporu ještě právoplatně nezamítnutý nárok na výživné.

Z těchto úvah jeví se usnesení soudu rekursního, na jehož důvody se ostatně poukazuje, případným a nebylo proto vyhověti dovolací stížnosti.

Soud rejstříkový zkoumá usnesení valné hromady akcionářů o volbách funkcionářů, kteří jsou předmětem zápisu do obchodního rejstříku, jen co do pravdivosti a nikoli též co do platnosti.

Při valné hromadě akcionářů akciové společnosti X. podal akcionář A protest proti volbě nových členů správní rady, jelikož prý některým akcionářům nebyly vydány legitimace k účasti na valné schůzi a mimo to prováděny byly s akciemi nepřístupné transakce. Protest ten byl valným shromážděním po prohlášení vládního komisaře zamítnut, načež volba správních radů provedena. Na opověď akciové společnosti k obchodnímu rejstříku nově zvolených správních radů byl zápis této změny ve správní radě obchodním soudem nařízen a přes návrh akcionáře A., aby se tak s ohledem na jeho protest nestalo, také proveden. Návrh A-ův byl usnesením obchodního soudu v Praze odkázán na pořad práva a to z těchto důvodů:

K opovědi firmy X. byly na základě usnesení valné hromady dne 1. června 1919 odbývané zapsány dle usnesení tohoto soudu ze dne 17. června 1919 firm 6736 změny ve správní radě jmenované firmy nastalé.

Při zkoumání opovědi, na základě jejich zápisů do obchodního rejstříku povoleny býti mají, dbáti jest soudu rejstříkovému ustanovení §u 22, naříz. min. ze dne 9. března 1863 č. 27 ř. z., dle něhož zkoumati jest, zda oprávnění žadatelovo k vyložení zápisu jest nepochybně a pravost listin, jichž k tomu cíli se opovídatel dovolává, soudním neb notářským ověřením zaručena jest. Z toho následuje, že není nutno, aby opovídatel listiny, jichž se dovolává, celé předložil, stačí zajisté, když předloženy jsou v ověřené formě výtahy z listin, pokud vztahují se k odůvodnění a ospravedlnění žádaného zápisu do obchodního rejstříku.

Z ověřeného výtahu z protokolu o valné hromadě, dne 1. června 1919 odbývané, k opovědi zpředu zmíněné přípojných vychází, že valná hromada tato byla řádně a včas dle stanov Xy svolána a k usnášení způsobila a že volby do správní rady, o jejich zápis bylo žádáno, také byly provedeny.

Tím bylo oprávnění této X. k opovědi změn ve představenstvu prokázáno a nebylo tudíž důvodu žádaného zápisu do obchodního rejstříku odmítnouti.

Tvrdí-li navrhovatel, že předložené notářské osvědčení o valné hromadě je nesprávné a neúplné, poněvadž neobsahuje ani obsah protestu jeho ani správnou citaci odpovědi vládního komisaře a uvádí-li dále, že na tuto valnou hromadu nebyly vydány legitimace velké části držitelů akcií, že před valnou hromadou byly s akciemi provedeny různé transakce za tím účelem, aby použito bylo těchto akcií při valné hromadě k určitému účelu a že tímto způsobem zamezeno bylo zcela protiprávně, aby valné hromady účastnili se akcionáři, jimž právo hlasovací přísluší a připuštěny byly naopak osoby, které práva hlasovacího nemají, a že tudíž usnesení valné hromady této jsou neplatná, pak uvádí takové okolnosti, které jen formálním řízením průvodním mohou býti na iisto postaveny a není proto možno o těchto zřejmě sporných okolnostech v řízení nesporném rozhodnouti. Není přece účelem řízení nesporného, zjednávatí stranám předpoklady pro případná sporná řízení.

Jest tudíž věci navrhovatelovou, aby pokud usnesením valné hromady pokládá se za stížena, domáhal se nápravy pořadem práva a bylo proto z úvah předeslaných po rozumu §u 15, úv. zák. k obch. z. § 2, č. 7 cis. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. a § 56, nař. min. ze 20. září 1899 č. 175 ř. z. učiněno rozhodnutí v předu uvedené.

Vrchní zemský soud jako soud rekursní (R IV 214/19) usnesení toto z těchto důvodů potvrdil.

Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 23. září 1919 R I 338/19 dovolacímu rekursu A-ovu nevyhověl, pro nedostatek podmínek § 16, cis. pat., dodav:

Rejstříkový soud zkoumá přihlášku k zápisu do obchodního rejstříku, má, ježto proň, pokud není tu zvláštních ustanovení obchodního zákona, platí dle § 15. odst. 2. úvoz. zák. k obch. z. ustanovení císařského patentu z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z., nejen k tomu přihlížeti, zdali přihláška formelně odpovídá zákonu a jest právně přípustná, nýbrž zdali odpovídá také pravdě.

V důsledku toho ustanovuje § 22. min. nař. z 9. března 1861 č. 27 ř. z., že zkoumatí musí o p r á v n ě n o s t žadatelovu k navrženému jím zápisu, při čemž žádá zákon, aby pravost soukromých listin, předložených k příkazu o předpokladech zápisu zaručena byla soudním neb notářským ověřením.

V přítomném případě, kde jednalo se o zápis nově zvolených členů správní rady, bylo tudíž vedle formelní stránky ohlášky zkoumatí, zdali skutečně usnesení volbu provádějící se stalo.

Pravdivost této skutečnosti, navržený zápis podmiňující, byla soudu rejstříkovému prokázána a stěžovatel jí ani v odpor nebere, nebylo tu tedy příčiny, proč by provedení zápisu odpíral.

Popírá-li stěžovatel jako akcionář platnost usnesení valné hromady akcionářů, lze mu vedle čl. 224 obch. zák. ve shodě s § 56. akt. regulativu obhájití své právo porušené a zvrátití usnesení buď požadem právo, to jest žalobou na neplatnost usnesení aneb úřadem správním, jemuž vedle § 32. úvoz. zák. k obch. zák. přísluší dohlédací právo v zákonu ze dne 26. listopadu 1852 č. 258 ř. z. vyhrazené.

Není tu tedy ani zmatečnosti ani nějaké zřejmé nezákonnosti, když rejstříkový soud návrh stěžovatelův zamítl, zvláště když nebylo mu k úřednímu jednání potřebí listin, do nichž navrhovatel nahlednouti si přeje, a není jeho úlohou, aby v cestě nesporné vydání těchto listin žadateli akcionáři opatroval.

Není tu tedy ani vytýkaného odporu se spisy.

Bylo-li právoplatně rozhodnuto pořadem práva, že na společný statek má dle §u 836. obč. z. zaveden býti společný správce, jedná se o návrhu strany, aby soud správce takového ustanovil, v řízení nesporném.

Když byl ve sporu A. s B. okresní soud právoplatně rozhodl, že na spoluvlastnický jim patřící statek má zřízen býti společný správce, podal A. k témuž okresnímu soudu, v jehož obvodu také statek ležel, žádost dovolávající se právoplatného jeho rozhodnutí, aby společného správce na statek jmenoval.

Okresní soud po slyšení stran návrh zamítl považuje jej za návrh exekucí.

Krajský jako rekursní soud k stížnosti A-ově usnesení to zrušil a soudu stolice prvé nařídil, aby o návrhu jednal v řízení nesporném a to z důvodů následujících:

Sporná otázka, má-li na statek R. ustanoven býti společný správce, došla kladného vyřízení pořadem práva a rozsudek z 10. března 1919 C 139/19 nabytí moci práva. Tím byla činnost procesního soudce ukončena.

Návrh další, aby ustanovena byla osoba správce, sluší soudu vedle ustanovení §u 836. vs. o. z. vyřídití v řízení nesporném.

Rízení exekucí jest tu vyloučeno. Rozsudek vyslovil toliko, že společný správce ustanoven býti má. Kdo jím bude, vyhrazeno dle §u 836. obč. z. volbě stran. Provedení rozsudku nelze tedy prosadití žádným druhem exekuce.

Občanský zákon ustanovuje v §u 836., že při volbě osoby správce rozhoduje většina hlasův a nedocílí-li se této, soude. Toto právo spoluhajitelův nebylo vynesným rozsudkem odstraněno. I když se nedocílí většiny, a výrok soudcův nastoupiti má, není potřebí pořadu práva, ano tento jest přímo vyloučen, jelikož tu soudece po případném slyšení stran bez řízení právovního osobu správce ustanovití může. Měl tudíž okresní soud o podaném návrhu A-ově zahájití jednání nesporné, zvláště když vlastně sám uznával, že vyřízení jeho jen takovou cestou jest přípustné.

Nejvyšší soud v rozhodnutí svém ze dne 26. srpna 1919 R I 330/19 dovolacímu rekursu B-ově nevyhověl.

Odůvodnění: Správně usoudil rekursní soud, že jakmile otázka, mezi stranami sporná, má-li na statek ve společném vlastnictví stran se nalezající společná správa býti zavedena, ve sporné cestě právoplatně byla rozhodnuta, další řízení, týkající se volby osoby správce, provede soud k návrhu

strany v řízení officiosním, tedy nesporném, nemohou-li se strany shodnouti.

Vždyť stanovisko to zaujala i sama stěžovatelka v prohlášení svého zástupce při roku dne 2. června 1919 o žádosti odpůrcově byvši slyšena. Mylně domnívá se, že žádost odpůrcova, soudem první stolice ku procesním spisům pojatá, byla návrhem exekucí. Nic takového z obsahu jejího neplyne. Poukaz v ní, že otázka, má-li býti společná správa zavedena, právoplatně již rozhodnuta jest rozsudkem v žádosti naznačeným, jest zcela místný, aby soud zvěděl, že předpoklad k zahájení řízení officiosní jest již dán.

Jakmile žádost došla, byla povinnost soudu dle § 41. i. n. vyšetřiti svou příslušnost a dle odstavce třetího dovolaného zákonného ustanovení zjistiti z moci úřední poměry pro řízení rozhodné. Správně proto byl ustanoven rok k slyšení, zdali strany na osobě správce se neshodnou. Když z výsledku slyšení toho vyšlo na jevo, že shoda ani volba možná není, poněvadž každá ze sporných stran má stejný podíl na věci a většina by dle § 833. obč. zák. musila se čítati dle podílů, měl soud v řízení nesporném o návrhu jednati a rozhodnouti, třeba byli žadatelé prohlásili, že žádají, aby se jednalo o návrhu v řízení exekucí, poněvadž udání stran při zkoumání příslušnosti soudu v řízení nesporném soudece dle § 41., odst. 3. j. n. neváží a strana nemůže si určovati způsob jednání, když toto je zákonem kategoricky předepsáno, takže je soud zachováti musí.

Odpovídá tedy zcela zákonu, když rekursní soud usnesení prvního soudu dle § 42. i. n. jako zmatečné zrušil a soudu dále jednati v jediné příslušném řízení nesporném nařídil, aniž vadí tu okolnost, že prozatímní správce dosud úřad svůj zastává, neboť až nový definitivně bude stanoven, bude věcí stran, aby zrušení prozatímní správy jako provisorního opatření a zavedení řádného společného správce navrhly.

Předcházel-li žádost o rozluky manželství spor o rozvod, jest místně příslušným sborový soud, jenž rozhodl jen rozsudkem v první stolici spor o rozvod? — K výkladu § 20., odst. 2. zák. ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.

Zemský soud v Praze vyslovil svoji nepřislušnost ku rozhodnutí o žádosti za rozluky manželství, podané Marií K. proti jejímu manželu, odpykávajícímu si trest doživotního žaláře v trestnici na Pankráci a vrátil žádost krajskému soudu v Táboře, na který původně byla řízena ku příslušnému vyřízení. Usnesení své o důvodův takto:

Podle § 20., odst. 2. zák. ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. jest místně příslušným rozhodnouti o žádostech za rozluky manželství pro nepřekonatelný odpor, když žádost o rozluky předcházel spor o rozvod, ten sborový soud, který rozhodoval v prvé stolici ve sporu o rozvod. V tomto případě byl spor o rozvod, který předcházel žádost o rozluky, zahájen u krajského soudu v Táboře pod zn. spis. Cg I 49/17. Ve sporu tom týž soud také rozhodoval, ne sice rozsudkem, ale vydav usnesení ze dne 22. prosince 1917, č. Cg I 49/17-11, jímž povolen byl rozvod od stolu a lože. Zákon v § 20., odst. 2. nepředpokládá výslovně rozhodnutí rozsudkem, nýbrž používá všeobecného významu »rozhodoval« a za takové rozhodování dlužno po rozumu § 425. c. ř. s. pokládati také zmíněné usnesení, jímž povolen byl rozvod od stolu a lože, neboť § tento stanoví, že když podle zákona nenatří vynésti rozsudek, dějí se rozhodnutí, nařízení a opatření usnesením. Podle shora uvedeného jest tedy ku rozhodnutí o této žádosti místně příslušným krajský soud v Táboře.

Tento neuznav rovněž své příslušnosti, předložil spisy podle § 47. j. n. vrchnímu zemskému soudu v Praze k rozhodnutí záporně rozepře kompetenční a v předkládací své zprávě k odůvodnění svého stanoviska poukázal k tomu, že podle § 12. dvor. dekretu ze dne 23. srpna 1819, čís. 1595 sb. z. s. rozhoduje soud o žalobách na rozvod toliko rozsudkem, kdežto usnášení se o dobrovolném rozvodu přísluší podle § 114. j. n. soudu okres. a rozvod ve smyslu § 3. min. nař. ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. z. dovoluje s m ě r e m druhá strana procesní. Z toho dovozoval, že krajský soud v Táboře ve sporu o rozvod nerozhodoval o něm ve smyslu § 20., odst. 2. cit. zákona.

Vrchní zemský soud rozhodl, že příslušným jest zemský soud v Praze z těchto důvodů: